

ב"ה

פרשת חיי שרה

חיי שרה – העניינים שבהם שרה חייתה

שם הפרשה הוא – "חיי שרה", כלומר שכל מאה עשרים ושבע השנים של שרה נכללים בשם אחד – "חיי שרה". ובלשון רש"י¹: "כולן שווין לטובה".

ולכאורה אינו מובן: כיצד יכולים לכלול את כל מאה עשרים ושבע השנים ביחד, בשם אחד – "חיי שרה" ("כולן שווין לטובה") – הרי במשך מאה עשרים ושבע השנים היו חילוקים מן הקצה אל הקצה, וכמובן בפשטות שאין להשוות את מעמדה ומצבה של שרה בהיותה ב"אור כשדים" וכן ב"חרן" (אף שגם שם היתה שרה מגיירת את הנשים, כפירוש רש"י על הפסוק "ואת הנפש אשר עשו בחרן") לגבי מעמדה ומצבה לאחר קיום הציווי "לך לך מארצך גו' אל הארץ אשר אראך", ועד לחילוק וריחוק הערך בתכלית – בין מעמדה ומצבה בעת ששמעה אודות "עקידת יצחק", שזהו ריחוק הערך מן הקצה אל הקצה. ואם כן, איך יכולים לכלול את כל משך מאה עשרים ושבע שני שרה בשם אחד – "חיי שרה"?!¹

והביאור בזה: "חיי שרה" קאי על העניינים שבהם היה החיות של שרה, כלומר, העניינים שבהם חייתה שרה. וענין זה היה באופן שוה במשך כל מאה עשרים ושבע שנות חייה (כדלקמן), ולכן נכללים כל מאה עשרים ושבע השנים בשם אחד – "חיי שרה".

דהנה, אפילו יהודי פשוט מבין שהתוכן והמשמעות האמיתית ד"חיי שרה" – לא התבטא באכילת "ארוחת הבוקר" או "ארוחת הצהריים", וכיוצא בזה – לא בעניינים אלו "חייתה" שרה. ופשיטא שהענין ד"חיי שרה" לא התבטא בזה שהיתה בביתו של פרעה ובביתו של אבימלך, כי העובדה שמלך גדול (כפרעה ואבימלך) מהלל ומשבח את

¹ ריש פרשתנו.

יפיה ועד שלוקח אותה אליו - הנה לא זו בלבד שענין זה לא תפס מקום אצלה כלל, אלא אדרבה: ענין זה גרם לה לצער וסבל שאין כמוהו - איזה עסק יש ל"בת ישראל" עם גוי, ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר אודות שרה אמנו!

במה התבטא איפוא התוכן והמשמעות האמיתית ד"חיי שרה" - הרי זה מפורש בפירוש רש"י בפרשתנו²: "נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה בעיסה, וענן קשור על האוהל" - שלושת המצוות המיוחדות לנשי ישראל.

ועל פי זה מובן כיצד כוללים את כל מאה עשרים ושבע השנים בשם אחד - "חיי שרה" - כי בכל שנות חייה של שרה, בכל שינויי המצבים שבמשך שנים אלו, היה הענין ד"חיי שרה" באופן שוה, כלומר, שבכל הזמנים כולם היה התוכן והמשמעות האמיתית ד"חיי שרה" - "נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה בעיסה, וענן קשור על האוהל".

ולכן, שם הפרשה הוא "חיי שרה", ולא "שני חיי שרה" - כי: ב"שני חיי שרה" היו כמה וכמה חילוקים ושינויים במעמדה ומצבה (כנזכר לעיל), אבל "חיי שרה" היה באופן שוה במשך כל ימי חייה, מבלי הבט על החילוקים והשינויים כו'.

ומה שכתוב "חיי שרה", לשון רבים דוקא - הרי זה מפני שכללות הענין ד"חיי שרה" מתחלק לשלושה קוין ("נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה בעיסה, וענן קשור על האוהל") - שלושת העמודים שעליהם עומד ונשען כל בית ישראל.

וזוהי ההוראה הנלמדת מפרשת השבוע "חיי שרה": כל בת ישראל, אפילו זו שנמצאת במעמד ומצב דתינוקת שנשבתה כו' - יודעת היא שסבתה של סבתה היא "שרה אמנו".

ומכיון שמוכן בפשטות (אפילו לאינם־יהודים) שהתוכן והענין ד"חיי שרה" לא התבטא באותם ענינים שבהם שקועים וחיים נשי אומות העולם אשר במלכותו של פרעה ואבימלך [לבישת שמלה יפה, נעלים בעלי עקב גבוה ביותר, וכיוצא בזה], כי אם בענינים נעלים יותר - "נר דלוק מערב שבת לערב שבת וכו'" - הרי זו הוראה פשוטה לכל בת ישראל, בתה של "שרה אמנו", שה"חיים" שלה צריכים להיות בשלושת הענינים שבהם התבטא

² כד, כז.

כללות הענין ד"חיי שרה": "נר דלוק מערב שבת לערב שבת", "ברכה מצויה בעיסה" - כשרות האכילה ושתייה, ו"ענן קשור על האוהל" - טהרת המשפחה, וכללות ענין הצניעות (כיסוי הראש וכו').

ולכן, גם אם היה משך זמן מסויים שהיה חסר אצלה בהנהגה המתאימה לרוח ד"חיי שרה" - ביכלתה לשנות מעמד ומצב זה, ולבוא לדרגא כזו שהנהגתה תהיה בדוגמת ההנהגה ד"חיי שרה".

ויתירה מזו: לא זו בלבד שביכלתה לשנות את מעמדה ומצבה מכאן ולהבא, אלא ביכלתה גם לתקן את מעמדה ומצבה בעבר – על ידי כללות הענין דאהבת ישראל ואחדות ישראל, כלומר, על ידי זה שהיא פועלת על בת ישראל נוספת להעמידה בקרן אורה (תמורת מעמדה ומצבה הקודם). ובהקדים:

בתורה אור דפרשתנו מובא מאמר הזהר על הפסוק ואברהם זקן בא בימים "באינון יומין עילאין כו" [באלו הימים העליונים], כלומר, שכל הימים צריכים להיות בשלימותם. ועל פי זה נשאלת השאלה: מה עושים עם אותם ימים שבהם היו במעמד ומצב בלתי - רצוי (בדוגמת מצבה של שרה בבית פרעה ובבית אבימלך)?!

והתשובה לדבר: כאשר עוסקים בהשפעה על הזולת באופן של אהבת ישראל ואחדות ישראל, ופועלים על זה שנמצא במעמד ומצב בלתי-רצוי ומעמידים אותו בקרן אורה - הנה מכיון שמדתו של הקב"ה היא "מדה כנגד מדה", מתנהג הקב"ה עמו באופן כזה, ועל ידי זה הרי הוא מתקן ומשלים את כל עניני העבר. ובלשון חכמינו ז"ל: אתה החיית את נפש העני כו'. ובפרט שכללות ההנהגה באופן ד"מדה כנגד מדה" מחוייבת היא גם על פי השכל – כי "השופט כל הארץ לא יעשה משפט" (בתמיה").

קטע משיחת ש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו, רשימת השומעים בלתי ממוגה.

תו"מ ה'תשמ"ג ח"א ע' 500.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח זוגותו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה